

Üdvözljük

Üdvözljük az újonnan telepített MagyArchLinux rendszerén. Ez a kiadás a bspwm ablakkezelőt használja. A dokumentum végigvezeti a rendszer működésén. Erősen ajánlott elolvasni, ha még nem használta ezelőtt a MagyArch Linuxot és/vagy a bspwm-et.

Tartalomjegyzék

Üdvözljük

Tartalomjegyzék

Navigáció a dokumentumon belül

Navigáció a rendszeren belül

Munkaterületek használata

Az ablakkezelő működése

Ablak fókusz váltása

Ablak állapotok

Ablakok manipulálása

A rendszer leállítása

Alkalmazások használata

Alkalmazások indítása és bezárása

Alapértelmezett alkalmazások

Terminál

Szerkesztő

Böngésző

PDF-olvasó

Fájlkezelő

Alapértelmezések módosítása

Utószó

Navigáció a dokumentumon belül

Használja a Vim billentyűket (**H**, **J**, **K**, **L**) vagy az egérgörgőt a dokumentumban való mozgáshoz. Az **A** billentyű lenyomásával a teljes lap kitölti a képernyőt, az **S** billentyű lenyomása pedig átméretezi a dokumentumot az ablak szélességéhez. A **+** és **-** jelekkel tudunk nagyítani, az egyenlőség jel visszaállítja 100%-ra a méretet. A **Q** billentyűvel tudunk kilépni.

A tartalomjegyzékben található elemekre és a linkekre nem tud kattintani. Ahhoz hogy a linket kövesse, az **F** billentyű leütése után, a mellette megjelenő számot írja be, majd nyomja meg az **Enter**-t. A tartalomjegyzékben található link követésével arra az **oldalra** ugrik, ahol az az alcím található (így lehetséges, hogy lejjebb kell görgetnie azon az oldalon). A webes linkek a böngészőben nyílnak meg.

Navigáció a rendszeren belül

A rendszer alapvetően billentyűzet-orientált és a Vim billentyűkön alapszik. Ezáltal hatékonyan használhatja a rendszert, anélkül, hogy elmozdítaná kezeit a billentyűzetről.

Munkaterületek használata

A bspwm munkaterületeket használ az ablakok csoportosítására. Ez olyan, mintha több monitort használnánk. Amikor egy munkaterületre váltunk, azt a „monitort” nézzük. Minden munkaterületnek van egy száma. A munkaterületek váltásához használjuk a `Super + 1/2/3/.../0` billentyűkombinációt (a Super billentyű általában a Windows billentyű néven ismert). Pl:

`Super + 2` Váltás a 2. munkaterületre

`Super + 0` Váltás a 10. munkaterületre

Gyakorlásképpen váltsunk át egy másik munkaterületre, majd vissza a jelenlegire. Figyeljük meg a fent található sávban az aktív munkaterület jelzését (itt minden munkaterületet egy ikon jelöl).

Fontos: A 9. munkaterületnek speciális viselkedése van, amiről később még szó esik. Addig kerüljük el a használatát.

Az ablakkezelő működése

Miután elolvastuk a következő bekezdést, váltsunk munkaterületet, és próbáljuk ki az ott írtakat, majd váltsunk vissza a mostanira, hogy folytathassuk a dokumentum olvasását.

Először is nyissunk meg egy terminált. Ezt a `Super + Enter` billentyűkombinációval tehetjük meg. Nyissunk meg még egy terminált. Ahogy láthatjuk, a bspwm elfelezte a képernyőt, hogy mindkét ablak megfelelően látható legyen. Most nyissunk meg még egy terminált. Ez a jobb oldali ablakrészt (úgynevezett node-ot) felezte el.

Ablak fókusz váltása

Ahogy láthatjuk, a legutóbb megnyitott ablak keretének színe eltér a többitől. Ez jelzi, hogy melyik ablak van éppen fókuszban.

Az ablak fókusz váltásához használjuk a `Super` és a Vim billentyűket:

`Super + H/J/K/L` balra / alatta / felette / jobbra lévő ablakra fókuszál

Ez egy kis megszokást igényel, utána viszont nagyon hatékony módszer. Alternatív módon használhatjuk az egeret is. A fókuszváltáshoz csupán a fókuszba kívánt ablak fölé kell vinni a mutatót. Válgassunk a megnyitott terminálok között, és mindenhol csináljunk valamit, hogy egyértelműen meg lehessen őket különböztetni.

Tipp: a Vim billentyűk gyakorlásához írjuk be a terminálba: vimtutor és a megjelenő ablakban mozgassuk a kurzort a `H, J, K, L` billentyűkkel. Kilépéshez: `Escape`, beírjuk: `:q` és `Enter`

Ablak állapotok

Sok esetben megfelelő ahogyan a bspwm elrendezi az ablakokat, azonban vannak esetek, amikor másra van szükségünk. Ilyenkor válthatunk az alábbi ablak állapotok között:

- `tilled`: magyarra valahogy így fordíthatnánk le: csempézett, vagy osztott képernyős. Ez az alapértelmezett állapot
- `pseudo_tiled`: „fél csempézett”; az alkalmazás nem lesz nagyobbra átméretezve, mint amekkora alapjából lenne. A saját részén középre lesz igazítva
- `floating`: a többi ablak fölött „lebeg”, viselkedése hasonló egy megszokott ablakkezelőnél tapasztalt viselkedéshez.
- `fullscreen`: az ablak a teljes képernyőt elfoglalja és csak ennek az ablaknak a tartalma lesz látható.

Ezek között az állapotok között a `Super` + `Space` kombinációval tudunk váltogatni.

Fontos: a teljes képernyős állapotot külön tudjuk váltogatni a `Super` + `F` billentyűkombinációval. Ennek a kombinációnak a használata kiküszöböli, hogy a félig átlátszó terminál teljes képernyős módban más szöveg fölé kerülve olvashatatlaná váljon.

Néhány ablak nem tiled módban nyílik meg, ahogy azt később majd észrevehetjük. Ennek az oka, hogy a bspwm-ben különféle szabályokat hozhatunk létre, amelyek meghatározhatják, hogy megnyitáskor milyen módban nyíljon meg, sőt akár azt is, hogy melyik munkaterületen.

A 9. munkaterületen minden ablak floating módban nyílik meg alapértelmezetten.

Ablakok manipulálása

Az ablakok mozgatásához, átméretezéséhez és áthelyezéséhez az alábbi kombinációkat használjuk:

`Super` + `Shift` + `H` / `J` / `K` / `L` A fókuszált ablakot megcseréli a tőle balra / lejjebb / feljebb / jobbra lévővel.

`Super` + *nyilak* A floating ablak mozgatása

`Super` + *bal klikkel húzás* Ablak mozgatása, vagy megcserélése (alternatív módszer)

`Super` + `Shift` + *munkaterület száma* A ablak áthelyezése egy másik munkaterületre

`Alt` + `Ctrl` + `H` / `J` / `K` / `L` Az ablak méretének növelése

`Super` + `Ctrl` + `H` / `J` / `K` / `L` Az ablak méretének csökkentése

`Super` + *jobb klikkel húzás* Az ablak átméretezésének alternatív módja

A rendszer leállítása

A `Super` + `C` billentyűkombinációval egy menüből leállíthatjuk vagy újraindíthatjuk a rendszert.

Alkalmazások használata

Alkalmazások indítása és bezárása

Az alkalmazásokat többféle módon is elindíthatjuk. Az egyik módszer az alkalmazásindítók használata. A rendszeren két ilyen indító van telepítve:

- `dmenu_run`: egy minimalista alkalmásindító, ahol az elemek vízszintes listában jelennek meg
- `rofi`: középen jelenik meg és az alkalmazások sorokban jelennek meg

Bármelyik indító használatakor elkezdhetünk gépelni, hogy az eredményeket szűrjük. A nyíl billentyűkel tudunk váltogatni az elemek között, az Enter-rel kiválasztani és futtatni egy alkalmazást. **Fontos:** a terminálban futó alkalmazások nem feltétlenül indíthatók ezekből!

`Super` + `D` `dmenu_run` indítása

`Super` + `Shift` + `D` `rofi` indítása

Az alkalmazásokat a `Super` + `Q` kombinációval zárhatjuk be. Ez megfelel egy hagyományos ablakkezelőben az x-re kattintásnak, így ha mentetlen munkánk van, azt megkérdezi.

Alapértelmezett alkalmazások

A MagyArchLinux az alább látható alkalmazásokat használja alapértelmezetten. További információkért nézzük meg a programok `man` oldalát, vagy keressünk az interneten.

Terminál

`urxvt` – egy egyszerű terminál emulátor

`Super` + `Enter` terminál indítása

`Super` + `Shift` + `Enter` terminál indítása floating módban

Szerkesztő

`nvim` – teljes nevén neovim, funkciójában a vim sok hasznos dologgal kiegészítve.

Hasznos angol nyelvű tutorial elérhető a következő módon:

- az `nvim` parancs futtatásával belépünk a programba
- beírjuk (alul látjuk, hogy mit gépelünk): „`:Tutor`” és `Enter`

Böngésző

Firefox, a legelterjedtebb Linux böngésző.

PDF-olvasó

zathura – egy minimalista, billentyűzet orientált pdf olvasó; a nyilakat és a vim billentyűket használja; az `A` billentyű lenyomásával a teljes lap kitölti a képernyőt, az `S` billentyű lenyomása pedig átméretezi a dokumentumot az ablak szélességéhez. A `+` és `-` jelekkel tudunk nagyítani, az egyenlőség jel visszaállítja 100%-ra a méretet. A `Q` billentyűvel tudunk kilépni.

Fájlkezelő

vifm – Vim billentyűket használó, terminálban futó, két paneles fájlkezelő. A működésének alapjairól (angol nyelvű) tutorial: https://wiki.vim.info/index.php?title=Quickstart_Tutorial

Az indításhoz külön billentyűkombináció is elérhető: `Super + R`

Sudo módban való indításhoz: `Super + Shift + R`

Alapértelmezések módosítása

Az alapértelmezett alkalmazások a `~/.profile` fájlban környezeti változókkal vannak beállítva, itt módosíthatjuk őket kedvünk szerint.

Utószó

Gratulálunk, végére ért a dokumentumnak. Most már tisztában kell lennie az alapokkal. Ha bármikor a jövőben megszeretné nézni ezt a Dokumentumot, előhívhatja a `Super + F1` billentyűkombinációval, vagy megtalálja a `~/local/share/Magyarchlinux_welcome.pdf` helyen.

Az összes elérhető billentyűkombinációt (angolul) megjelenítheti a `Super + E` billentyűkombinációval.

További információkért, tippekért, trükkökért keresse fel a weboldalunkat: <https://magyarchlinux.org/>